

Міністерство освіти і науки України
Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра бібліотекознавства та інформології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
О. Б. Жильцов
« 02 » Україна 2016 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ

галузь знань 0303 «Журналістика та інформація»
напрямок 6.030302 «Реклама та зв'язки з громадськістю»
освітній рівень бакалавр

Інститут журналістики

2016–2017 рік

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 09140554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма №	Р459
<i>Григорук</i> (підпис)	(підпис, підпис)
20 16	

Робоча навчальна програма «Сучасні стратегії розвитку науки» за напрямом підготовки 6.030302 «Реклама та зв'язки з громадськістю», галузі знань 0303 «Журналістика та інформація», освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». – 2016. – 50 с.

Розробник: Романченко Інна Григорівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри бібліотекознавства та інформології Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри бібліотекознавства та інформології

Протокол №1 від 1 вересня 2016 р.

Завідувач кафедри
бібліотекознавства та інформології

Воскобойнікова-Гузєва О.В.

Години відповідають робочому навчальному плану

Заступник директора Інституту журналістики
з навчальної роботи

Росінська О.А.

©Університет Грінченка, 2016

©Романченко І.Г., 2016

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Структура програми навчальної дисципліни.....	7
I. Опис предмета навчальної дисципліни.....	7
II. Тематичний план навчальної дисципліни.....	8
III. Програма	
<i>Змістовий модуль I</i>	10
<i>Змістовий модуль II</i>	13
<i>Змістовий модуль III</i>	17
<i>Змістовий модуль IV</i>	20
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Сучасні стратегії розвитку науки».....	23
V. Плани семінарських занять.....	25
VI. Завдання для самостійної роботи.....	29
VII. Питання поточного та підсумкового контролю.....	32
VIII. Система поточного та підсумкового контролю.....	36
IX. Методи навчання.....	41
X. Методичне забезпечення курсу.....	42
XI. Критерії оцінювання знань студента.....	42
XII. Рекомендована література.....	43
<i>Нормативні документи</i>	43
<i>Базова</i>	45
<i>Додаткова</i>	46
<i>Інформаційні ресурси</i>	50

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Сучасні стратегії розвитку науки» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою бібліотекознавства та інформології на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності «Реклама та зв'язки з громадськістю», відповідно до навчального плану денної форми навчання.

Курс «Сучасні стратегії розвитку науки» покликаний формувати теоретичну та прикладну бази фахівця з реклами та зв'язків з громадськістю.

Метою його вивчення є ознайомлення із тенденціями і пріоритетами розвитку науки, наукової діяльності в Україні та світі, аналіз здобутків наук соціально-комунікаційного циклу; залучення студентів до науково-дослідної роботи, стратегії та тактики проведення наукових досліджень; надання їм певних знань щодо технологій, методології, методики та інструментарію досліджень.

Дисципліна спрямована на формування таких **фахових (спеціальних)** програмних компетентностей освітньої програми підготовки бакалаврів за напрямом «Журналістика»:

– *Базові загальні знання.* Володіти базовими загальними науковими знаннями в галузі реклами та зв'язків з громадськістю, обґрунтовувати актуальність обраної теми дослідження, обирати оптимальні шляхи досягнення мети і розв'язання поставлених у роботі завдань, визначати об'єкт і предмет дослідження, аналізувати науково-методичну літературу, а також досвід роботи рекламних і PR-агентств (відділів), літературно і технічно оформлювати наукові результати, визначати їх практичну значущість і наукову новизну, з метою набуття практичних умінь і навичок для майбутньої професійної діяльності; наукової етики та академічної доброчесності;

– *Здатність знаходити* та використовувати наукову інформацію з інформаційних ресурсів, джерел (електронних, письмових) для виконання конкретних практичних завдань, розуміти організаційну структуру науки, розвиток наукових комунікацій і міжнародного співробітництва в умовах становлення інформаційного суспільства;

– *Здатність використовувати* фахову наукову термінологію з реклами та зв'язків з громадськістю в усній та письмовій формах;

– *Здатність до аналізу* форм наукової комунікації;

– *Здатність до вивчення та аналізу* загальної методології наукової творчості в галузі реклами та зв'язків з громадськістю.

Програмні результати навчання:

загальні – здатність продемонструвати знання та розуміння на базовому рівні,

фахові (професійні) – здатність застосовувати навички оволодіння знаннями законодавчих та організаційних основ наукової та науково-технічної діяльності в Україні;

– здійснювати аналіз наук соціально-комунікаційного циклу;

– володіти методами і технологіями організації науково-дослідницької діяльності;

– проводити теоретичні і експериментальні дослідження у сфері реклами і зв'язків з громадськістю;

– оформлювати наукові результати згідно вимог Міністерства освіти і науки України;

– переводити наукові знання у площину практичного використання.

Теоретичні питання дисципліни розглядаються на лекціях, поглибленню теоретичних знань із дисципліни сприяють семінарські заняття. До кожного модуля розроблені питання для модульних контрольних робіт, які дозволять

виявити рівень оволодіння студентами теоретичних питань та конкретним фактичним матеріалом.

Дисципліна загальним обсягом 120 годин вивчається у 3 семестрі: 28 год. – лекційних, 28 год. – семінарських занять, 8 год. – модульні контрольні роботи, 56 год. – самостійна робота. Студентам надається список рекомендованої до вивчення літератури та перелік інформаційних ресурсів та мережі Інтернет для опрацювання. Викладання дисципліни завершується *заліком*.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет навчальної дисципліни «Сучасні стратегії розвитку науки» включає вивчення стратегій і тенденцій розвитку науки, теоретико-методологічного підґрунтя і експериментальних досліджень з метою здійснення науково-дослідницької діяльності у сфері реклами і зв'язків з громадськістю.

Курс:	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS: 3 кредити Змістові модулі: 4 Загальний обсяг дисципліни (години): 120 годин Тижневих годин: 2 години	Шифр та назва галузі знань 0303 «Журналістика та інформація» Шифр та назва напрямку: 6.030302 «Реклама та зв'язки з громадськістю» Освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр»	Нормативна Рік підготовки: 2 -й. Семестр: 3-й. Аудиторні заняття: 56 годин, з них: Лекції (теоретична підготовка) – 28 годин Семінари – 28 год. МК – 8 год. Самостійна робота – 56 год.

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Змістовий модуль I								
МІСЦЕ І РОЛЬ НАУКИ У СУЧАСНОМУ ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ								
1.1	Наука як сфера людської діяльності. Розвиток наукових комунікацій і міжнародного співробітництва в умовах становлення інформаційного суспільства	9	4	2		2	5	
1.2	Законодавчі та організаційні основи наукової та науково-технічної діяльності в Україні	9	4	2		2	5	
1.3	Наукова етика та академічна доброчесність	8	4	2		2	4	
	Модульний контроль							2
	Разом за модулем 1	28	12	6		6	14	2
Змістовий модуль II								
РОЗВИТОК НАУК СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАЦІЙНОГО ЦИКЛУ								
2.1	Інституалізація наук соціально-комунікаційного циклу	9	4	2		2	5	
2.2	Діяльність науково-дослідних центрів та наукових шкіл	9	4	2		2	5	
2.3	Система формальних та неформальних наукових і професійних комунікацій	8	4	2		2	4	

	Модульний контроль							2
	Разом за модулем 2	28	12	6		6	14	2
Змістовий модуль III ТЕХНОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ								
3.1	Інформаційна база наукових досліджень	6	4	2		2	2	
3.2	Пошук та опрацювання наукової інформації	8	4	2		2	4	
3.3	Складання списку використаних джерел	8	4	2		2	4	
3.1	Основні етапи виконання студентського наукового дослідження	8	4	2		2	4	
	Модульний контроль							2
	Разом за модулем 3	32	16	8		8	14	2
Змістовий модуль IV МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ								
4.1	Особливі аспекти написання реферату, наукової статті, тез доповіді	8	4	2		2	4	
4.2	Основні вимоги до написання наукової, курсової роботи	8	4	2		2	4	
4.3	Оформлення наукових досліджень	8	4	2		2	4	
4.4	Презентація наукових досліджень	6	4	2		2	2	
	Модульний контроль							2
	Разом за модулем 4	32	16	8		8	14	2
	Разом за семестр	120	56	28		28	56	8

III. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I

МІСЦЕ І РОЛЬ НАУКИ

У СУЧАСНОМУ ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ

Тема 1. Наука як сфера людської діяльності. Розвиток наукових комунікацій і міжнародного співробітництва в умовах становлення інформаційного суспільства (2 год.)

Національна доктрина розвитку освіти України в XXI столітті. Виникнення науки як сфери людської діяльності. Дві сфери людського інтересу - матеріальна і духовна. Поняття науки, її зміст та функції у суспільстві. Предмет науки.

Історичний шлях розвитку науки. Перша форма науки – натурфілософія. Науково-філософська система Аристотеля. Період значного розвитку природознавства як науки (середина XV ст. - середина XVI ст.). Другий період у розвитку природознавства (середина XVI ст. – кінець XIX ст.). Революційні процеси, що відбувались у науці в XVI-XIX ст. Перший етап революції (середина XVI ст. - кінець XVIII ст.). Другий етап революції (кінець XIX ст.).

Розвиток науки в XX ст. Період Великої Кризи – середина XX ст.. Сучасна наукова карта світу, гуманізація науки. Постнеокласична наука.

Рада Європи, Європейський Союз, Організація Північноатлантичного договору, ООН: активна міжнародна політика в галузі інформації та комунікації. Програма дій “Інтеграція та різноманітність: нові тенденції європейської політики у сфері ЗМІ і нових комунікаційних послуг”. “Біла книга про європейську політику комунікацій”. Стратегія інформаційного суспільства Європи.

Семінар 1. Наука як сфера людської діяльності. Розвиток наукових

комунікацій і міжнародного співробітництва в умовах становлення інформаційного суспільства (2 год.)

Тема 2. Законодавчі та організаційні основи наукової та науково-технічної діяльності в Україні (2 год.)

Закон України «Про основи державної політики у сфері науки і науково-технічної діяльності» від 13 грудня 1991 р. №1977-ХІІ. Даний Закон заклав основи державної науково-технологічної політики, визначив основні механізми її формування та реалізації.

Концепція науково-технологічного й інноваційного розвитку України (схвалена Верховною Радою України у 1999 р.). Концепція спирається на визнання того, що науково-технологічний та інноваційний розвиток є невід'ємною складовою задоволення широкого комплексу національних інтересів держави, що реальну незалежність і безпеку мають лише країни, здатні забезпечувати оволодіння новими знаннями та ефективно їх використання.

Закон України «Про науково-технічну інформацію» від 25 червня 1993 р. №3322-ХІІ, визначив основи державної політики в галузі науково-технічної інформації, порядок її формування і реалізації в інтересах науково-технічного, економічного та соціального прогресу країни.

Закон України «Про наукову і науково-технічну експертизу» від 10 лютого 1995 р. №51/95-ВР визначив правові, організаційні та фінансові основи експертної діяльності в науково-технічній сфері, а також загальні основи і принципи регулювання суспільних відносин у галузі організації й проведення наукової та науково-технічної експертизи з метою забезпечення наукового обґрунтування структури і змісту пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки, наукових, науково-технічних, соціально-економічних, екологічних програм та проектів, визначення напрямів науково-технічної діяльності, аналізу

й оцінки ефективності використання науково-технічного потенціалу, результатів досліджень.

Закон України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» від 11 липня 2001 р. №2623-III регулює правові, фінансові й організаційні засади цілісної системи формування та реалізації пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки в Україні.

Закон України «Про інноваційну діяльність» від 04 липня 2002 р. №40-IV визначає правові, економічні та організаційні засади державного регулювання інноваційної діяльності в Україні, встановлює форми стимулювання державою інноваційних процесів і спрямований на підтримку розвитку економіки України інноваційним шляхом.

Семінар 2. Законодавчі та організаційні основи наукової та науково-технічної діяльності в Україні (2 год.)

Тема 3. Наукова етика та академічна доброчесність (2 год.)

Діоген Лаертський про десять шкіл з етики у Давній Греції: академічна (засновник Платон), кіренська (Арістип Кіренський), елідська (Федон Елідський), мегарська (Евклід Мегарський), кінічна (Антисфен Афінський), еретрейська (Менедем Еретрейський); діалектична (Клітомах Карфагенський), перипатетична (Арістотель Стагірійський), стоїчна (Зенон Кітійський), епікурейська (Епікур).

Праці Геракліта (VI-V ст. до н. е.), в яких велика увага зосереджена на питаннях етики, трактати: «Про справедливість» (3 книги), «Про помірність», «Про благочестя» (5 книг), «Про щастя», «Про владу», «Про любов, або Кліній», «Закони і те, що до них належить» та інші. нараховує творча спадщина Праці Демокріта (понад 10 трактатів з етики зокрема: «Про душевний стан мудреця», «Про гідність мужа, або Про добродійність», «Про душевний добробут»). Етична проблематика в працях Платона та Арістотеля – двох найвизначніших

філософів класичного періоду грецької античності (близько 17 трактатів Платона з етики та 25 – Арістотеля).

Три основні етичні проблеми, навколо розв'язання яких зосереджується думка філософів: питання сутності етичних понять «добро», «справедливість», «чесність», «мужність», «правдивість» тощо (гносеологічний аспект моралі) та умов, що визначають її дійсність між людьми (феноменологія моралі); питання онтології моралі, а саме: чи моральні закони мають загальнообов'язковий характер, чи вони відносні; чи дані вони від природи, чи створені самими людьми; питання аксіології моралі, тобто питання про те, чи мають моральні вимоги ціннісний зміст, чи пов'язані вони з досягненням мети життя, почуттями задоволення життям тощо.

Декларація про академічну доброчесність Університету Грінченка як частина Кодексу корпоративної культури Університету. Текст Декларації. Мета Декларації академічної доброчесності Університету. Принципи професійної та освітньої діяльності академічної спільноти Університету. Підписання науковими, науково-педагогічними, педагогічними працівниками, студентами, докторантами, аспірантами Університету Декларації про академічну доброчесність як важливий крок для утвердження високих етичних норм та доброчесності в академічній спільноті Університету.

Семінар 3. Наукова етика та академічна доброчесність (2 год.)

Змістовий модуль II

РОЗВИТОК НАУК СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАЦІЙНОГО ЦИКЛУ

Тема 4. Інституалізація наук соціально-комунікаційного циклу

(2 год.)

Сучасний інформаційно-комунікаційний простір. Органи соціально-комунікаційного управління, професіоналізація кадрів,

концептуалізація соціальних комунікацій як сфери знань, професійної преси.

Широке проникнення інформації в життя і культуру суспільства як важливий фактор підвищення стабільності та поліпшення якості життя. Соціально-комунікаційні структури, що й виконують окремі завдання в системі суспільної взаємодії - бібліотеки, архівиви, преса, музеї, радіо, ТВ, центри інформації і документації.

Інформатизація суспільства у становленні і розвитку сфери соціальних комунікацій. Розгортання соціально-комунікаційної взаємодії. Утвердження нового наукового напрямку в підготовці наукових кадрів України - соціальні комунікації - як один із головних і завершальних етапів еволюційного розвитку певної суспільної підсистеми, яка набула найвищого системного рівня в сучасному суспільстві.

Соціальні комунікації як об'єкт цілеспрямованого вивчення. Інституціональний рівень функціонування соціальних – комунікацій.

Категоризація «соціальної комунікації». Соціальні комунікації як процеси і структури, перебіг і діяльність яких опосередковуються знаковими системами і формами, що містять смисл у межах соціального просторовочасового континууму. Мета соціальних комунікацій, форма представлення, засоби і канали, засоби і форми надання інформації та знань. Історико-генетичний, еволюційний аналіз соціальних комунікацій. Предметність соціально-комунікативних досліджень.

Наукова сфера соціальних комунікацій. Сфера соціальних комунікацій:

- 1) в організаційно - функціональних структурах;
- 2) організації та управлінні;
- 3) технологіях;
- 4) теорії та методиці;
- 5) міжнауковій методології.

Інституалізація нового наукового напрямку як перший крок до оновлення професійно-кваліфікаційного складу фахівців, що займаються соціально-комунікативною діяльністю.

Семінар 4. Інституалізація наук соціально-комунікаційного циклу (2 год.)

Тема 5. Діяльність науково-дослідних центрів та наукових шкіл (2 год.)

Прогрес науки як плідна діяльність багатьох сотень і тисяч дослідників (Г. Галілей, І. Ньютон або А. Енштейн). Наукові школи – специфічні неформальні об'єднання вчених. Проблема створення, становлення і розвитку шкіл в науці. Проблема розгалуження наук, концентрація зусиль багатьох дослідників для вирішення фундаментальних наукових проблем. Наукові школи як одна із форм наукового співробітництва вчених.

Поняття „наукова школа”, поняття „наука” і „школа”. Основні вимоги до засновника і представника наукової школи: уміння бачити головне, уявлення про тенденції розвитку науки і дар ставити творчу фантазію на службу наукового прогресу.

Роль наукової школи в умовах науково-технічного прогресу. Передова методологія, професійна мобільність, інтерес до досліджень в інших наукових напрямках як умови й передумови для появи наукової школи у різних науках і країнах. Наукові школи, сучасну епоху як найімовірніші і не найоптимальніші організаційні форми.

Розширення наукомістких виробництв, стабільність темпів розвитку науково-технічного потенціалу, постійне стимулювання розвитку науки можуть бути забезпечені співпрацею науково-дослідних закладів із бізнесовими структурами. Ефективні організаційні форми такого співробітництва: науково-технологічні центри, технопарки і технополіси.

Засновницькі центри, центри інновацій і центри промислової технології у Німеччині. Університетсько-промислові центри та інженерні центри при університетах у США. Технопарки (науково-технічні парки), які об'єднують науково-дослідні підрозділи промислових компаній і створені ними підприємства, що залучають для роботи над замовленнями компаній персонал університетів. Технополіси як найсучасніші форми інтеграції науки і виробництва.

Семінар 5. Діяльність науково-дослідних центрів та наукових шкіл (2 год.)

Тема 6. Система формальних та неформальних наукових і професійних комунікацій (2 год.)

Роль наукової інформації для розвитку науки. Поширення наукової інформація в часі та просторі певними каналами, засобами, методами. Місце наукової комунікації у цій системі. Основні елементи наукової комунікації: комунікант (відправник повідомлення, особа, яка генерує ідею або збирає, опрацьовує наукову інформацію та передає її), комунікат (повідомлення, фіксована чи нефіксована наукова інформація, закодована певним чином за допомогою символів, знаків, кодів), канал (спосіб передачі наукової інформації), реципієнт (отримувач повідомлення, особа, якій призначена інформація і яка певним чином інтерпретує її, реагує на неї), зворотний зв'язок (реакція реципієнта на отримане наукове повідомлення).

Бібліометрія як наукова дисципліна. Індекс цитування як один з основних показників значення наукового результату. Класифікація наукової комунікації: пряма (безпосереднє спілкування фахівців, зайнятих у науково-дослідницькому процесі), опосередкована (між ученими через їхні наукові публікації), вертикальна (між науковим керівником і дисертантом), горизонтальна (пов'язує здобувача з представниками наукової школи). Поділ наукової комунікації на

формальну (обмін науковою інформацією через спеціально створені структури для генерації, оброблення і поширення наукового знання) і неформальну (комунікація, що встановлюється між комунікантом (відправником) і реципієнтом (отримувачем) шляхом особистих контактів, зустрічей, бесід, телефонних розмов, листування тощо), документну (комунікація, опосередкована науковим документом, побудована на обміні документованою інформацією) і недокументну – усну (передача наукової інформації в незакріпленій на матеріальному носіїв формі). Науковий документ.

Успіх науковця в боротьбі за професійне визнання. Наукові комунікації у розкритті механізмів самоорганізації наукового співтовариства. Створення наукових дисциплін завдяки дії низки факторів та умов, що діють всередині науки або віддзеркалюють взаємини науки та суспільства, складаються в процесі формування наукових комунікацій між ученими.

Семінар 6. Система формальних та неформальних наукових і професійних комунікацій (2 год.)

Змістовий модуль III

ТЕХНОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема 7. Інформаційна база наукових досліджень (2 год)

Види джерел інформації. Типологія наукової інформації. Документ. Види наукових видань. Первинний та вторинний документ. Неопубліковані документи. Опубліковані документи: періодичні та неперіодичні. Типи неопублікованих наукових видань. Нормативно-технічна документація. Патентна документація. Депоновані рукописи.

Аналіз вихідної інформації і методик роботи з літературними джерелами. Галузева науково-технічна інформація.

Семінар 7. Інформаційна база наукових досліджень (2 год)

Тема 8. Пошук та опрацювання наукової інформації (2 год)

Світова мережа Інтернет: загальні поняття. Інтернет як глобальна мережа. Характеристика світового інформаційного простору, інші комп'ютерні мережі. Роль і місце мережі в удосконаленні та розвитку сучасного суспільства; правові та етичні норми Інтернет.

Сервісні програми (або інформаційні послуги, сервіси) Інтернет як прикладні програми: загальна характеристика, основні правила роботи та функціональні можливості.

Інформаційний пошук в Інтернет, технологія та стратегія. Основні правила та рекомендації: змістовні та формальні аспекти; узагальнена методика формування запитів. Простий пошук інформації в Інтернет за допомогою браузера. Універсальні засоби пошуку інформації в Інтернет: інформаційно-пошукові каталоги, інформаційно-пошукові системи, енциклопедії й словники, рейтинги й портали.

Зарубіжні пошукові сервери. Пошукова система Yahoo. Російськомовні пошукові сервери Яндекс, Rambler, Апорт.

Українські пошукові системи в Інтернет, загальна характеристика. Украинский Google, пошукова система МЕТА, «ЭЛВИСТИ»-UAпорт, ALPNA, Брама, Украинский портал, Холмс, Інтернетрі: методика пошуку в них.

Семінар 8. Пошук та опрацювання наукової інформації (2 год)

Тема 9. Складання списку використаних джерел (2 год)

ГОСТ 7.82–2001. Библиографическая запись. Библиографическое описание электронных ресурсов. Общие требования и правила составления. – Минск : Издательство стандартов , 2001. – 27 с.; ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання. – Київ :

Держспоживстандарт України, 2007. – 74 с. ДСТУ 3582:2013. Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила. – [Чинний від 2014-01-01]. – Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. – 18 с.

Правила складання однорівневого, багаторівневого, аналітичного бібліографічного опису документів.

Семінар 9. Складання списку використаних джерел (2 год)

Тема 10. Етапи виконання студентського наукового дослідження (2 год)

Перший – підготовчий етап роботи (вибір теми (проблеми) дослідження). Актуальність (значущість, цінність, важливість, необхідність) теми дослідження. Об'єкт і предмет дослідження. Робоча гіпотеза дослідження, що передбачає встановлення його мети і завдань, а також обдумування дослідницької методології. Складання робочого плану дослідження. Форма робочої схеми є довільною, але вона має як мінімум містити приблизну структуру майбутнього тексту.

Інформаційний етап: (пошук (евристика) джерел та літератури для вивчення предмету. Наукова література, джерела інформації. Бібліографічні джерела, бібліографічні покажчики. Архівні джерела.

Аналітичний, реконструктивний та пояснювальний етапи. Вивчення спеціальної наукової літератури та джерел, мета якого – отримання наукових фактів про предмет (об'єкт), які є ніби сировиною для подальших дій дослідника. Науковий факт як максимально істинний опис (реконструкція, відтворення) дослідником фактів дійсності.

Письмова фіксація виявлених чи відтворених фактів у вигляді виписок з літератури та опису фактів, видобутих на підставі вивчення джерел.

Виклад результатів дослідження. Написання тексту (опис), етап об'єктивізації добутих знань, коли вони перестають зберігати «суб'єктивний» статус і оприлюднюються у вигляді тексту.

Семінар 10. Етапи виконання студентського наукового дослідження (2 год)

Змістовий модуль IV

МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема 11. Особливі аспекти написання реферату, наукової статті, тез доповіді (2 год)

Реферат (лат. referre – доповідати, повідомляти) – короткий виклад змісту одного або декількох документів із певної теми. Інформативний реферат. Розширений, або зведений (багатоджерельний, оглядовий). Структура реферату: вступ; розділ I: історія та теорія питання; розділ II: вирішення проблеми в сучасних умовах; висновки; список використаних джерел.

Доповідь. Види доповідей: звітні (узагальнення стану справ, ходу роботи за певний час); поточні (інформація про хід роботи); на наукові теми. Наукова доповідь. Структура тексту доповіді.

Наукова стаття як один із основних видів наукової роботи. Оптимальний обсяг наукової статті. Рукопис статті. Структура статті.

Семінар 11. Особливі аспекти написання реферату, наукової статті, тез доповіді (2 год)

Тема 12. Основні вимоги до написання наукової, курсової роботи (2 год)

Підготовка до виконання курсової роботи. Вибіру теми. Тематика курсових робіт. Мета курсової роботи. Наукова література та нормативно-інструктивні

матеріали. Літературні джерела. Список книг, статей, законів та нормативних документів.

Складання розгорнутого плану курсової роботи на основі вивчення спеціальної літератури, нормативних документів. Погодження плану з викладачем-керівником курсової роботи.

Структура і зміст курсової роботи. Вступ, основна частина та висновки.

Вимоги до змісту курсової роботи: системність, послідовність і конкретність викладення матеріалу відповідно до плану; логіка і науковий стиль викладеного матеріалу; виділення в тексті окремих абзаців, адже занадто громіздке речення і великі фрагменти не сприяють його розумінню; завершеність викладення кожної думки; виключення повторень.

Обсяги та оформлення курсової роботи. Рецензування та захист курсових робіт.

Семінар 12. Основні вимоги до написання наукової, курсової роботи (2 год)

Тема 13. Оформлення наукових досліджень (2 год)

Правила передруку рукопису (за допомогою комп'ютерного принтера на одній стороні аркуша формату А-4, розмір шрифту (кегель) 14, з інтервалом 1,5, з полями таких приблизних розмірів: ліве - 3 см, праве – 1 см, нижнє і верхнє – 2 см.). Роботи подаються до захисту зброшурованими, кваліфікаційні в палітурній оправі.

Необхідні складові наукових робіт: титульний аркуш, зміст, перелік умовних скорочень (за необхідності), розділи основної частини (поділені на підрозділи), висновки, список використаних джерел, додатки (за необхідності). Кожна з названих складових починається з нової сторінки (за винятком підрозділів).

Розташування заголовків структурних частин (зміст, вступ, розділ, висновки, список використаних джерел, додатки) заголовків, відстань між заголовком та текстом.

Нумерація сторінок, розділів, підрозділів, ілюстрацій і таблиць. Перша сторінка роботи.

Оформлення бібліографічного опису. Оформлення бібліографічних посилань та списку використаних джерел і літератури. Оформлення цитат. Оформлення приміток, ілюстрацій, таблиць, додатків

Семінар 13. Оформлення наукових досліджень (2 год)

Тема 14. Презентація наукових досліджень (2 год)

Вимоги до змісту і оформлення презентації. Зміст презентації. Основні принципи при складанні презентації: лаконічність, ясність, доречність, стриманість, наочність (підкреслення ключових моментів), запам'ятовуваність (розумне використання яскравих ефектів).

Одна хвилина розповіді має відповідати приблизно двом листам тексту доповіді та одному-двом слайдам у презентації. Виступ та оформлення презентації має впливати на настрій аудиторії і загальне враження відповіді.

Приблизний зміст доповіді та презентації. Правила оформлення слайдів презентації. Поширені помилки презентацій.

Семінар 14. Презентація наукових досліджень (2 год).

IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

«Сучасні стратегії розвитку науки»

Разом: 120 год., лекції – 28 год., семінари -28 год., мк – 8 год., самостійна – 56 год., залік - 2 год.

Модулі	Змістовий модуль 1.			Змістовий модуль 2.		
Назва модуля	МІСЦЕ І РОЛЬ НАУКИ У СУЧАСНОМУ ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ			РОЗВИТОК НАУК СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАЦІЙНОГО ЦИКЛУ		
Кількість балів за модуль	76 балів			76 балів		
Лекції	1	2	3	4	5	6
	Наука як сфера людської діяльності. Розвиток наукових комунікацій і міжнародного співробітництва в умовах становлення інформаційного суспільства (1 бал)	Законодавчі та організаційні основи наукової та науково-технічної діяльності в Україні (1 бал)	Наукова етика та академічна доброчесність (1 бал)	Інституалізація наук соціально-комунікаційного циклу (1 бал)	Діяльність науково-дослідних центрів та наукових шкіл (1 бал)	Система формальних та неформальних наукових і професійних комунікацій (1 бал)
Семінари	Наука як сфера людської діяльності. Розвиток наукових комунікацій і міжнародного співробітництва в умовах становлення інформаційного суспільства (1+10 балів)	Законодавчі та організаційні основи наукової та науково-технічної діяльності в Україні (1+10 балів)	Наукова етика та академічна доброчесність (1+10 балів)	Інституалізація наук соціально-комунікаційного циклу (1+10 балів)	Діяльність науково-дослідних центрів та наукових шкіл (1+10 балів)	Система формальних та неформальних наукових і професійних комунікацій (1+10 балів)
СР	5	5	5	5	5	5
Види	Модульна контрольна робота (25 балів)			Модульна контрольна робота (25 балів)		

поточного контролю								
Модулі	Змістовий модуль 3.				Змістовий модуль 4.			
Назва модуля	ТЕХНОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ				МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ			
Кількість балів за модуль	93 балів				93 балів			
Лекції	7	8	9	10	11	12	13	14
	Інформаційна база наукових досліджень (1 бал)	Пошук та опрацювання наукової інформації (1 бал)	Складання списку використаних джерел (1 бал)	Основні етапи виконання студентського наукового дослідження (1 бал)	Особливі аспекти написання реферату, наукової статті, тез доповіді (1 бал)	Основні вимоги до написання наукової, курсової роботи (1 бал)	Оформлення наукових досліджень (1 бал)	Презентація наукових досліджень
Семінари	Інформаційна база наукових досліджень (1+10 балів)	Пошук та опрацювання наукової інформації (1+10 балів)	Складання списку використаних джерел (1+10 балів)	Основні етапи виконання студентського наукового дослідження (1+10 балів)	Особливі аспекти написання реферату, наукової статті, тез доповіді (1+10 балів)	Основні вимоги до написання наукової, курсової роботи (1+10 балів)	Оформлення наукових досліджень (1+10 балів)	Презентація наукових досліджень (1+10 балів)
СР	5	5	5	5	5	5	5	5
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (25 балів)				Модульна контрольна робота (25 балів)			

Разом 338 бали, коефіцієнт 3,4.

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль I

МІСЦЕ І РОЛЬ НАУКИ У СУЧАСНОМУ ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ

Семінар 1. Наука як сфера людської діяльності. Розвиток наукових комунікацій і міжнародного співробітництва в умовах становлення інформаційного суспільства (2 год.)

1. Національна доктрина розвитку освіти України в XXI столітті.
2. Виникнення науки як сфери людської діяльності.
3. Поняття науки. Предмет науки.
4. Історія розвитку науки.
5. Знання як перевірений практикою результат пізнання дійсності.
6. Поняття наукових комунікацій.
7. Міжнародне співробітництво в умовах становлення інформаційного суспільства.

Семінар 2. Законодавчі та організаційні основи наукової та науково-технічної діяльності в Україні (2 год.)

1. Закон України «Про науково-технічну інформацію».
2. Закон України «[Про наукову і науково-технічну діяльність](#)».
3. Закон України «Про Національну програму інформатизації».
4. Закон України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки».
5. Закон України «Про основи національної безпеки України».
6. Закон України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки».

Семінар 3. Наукова етика та академічна доброчесність (2 год.)

1. Епоха Гомера (XI—IX ст. до н. є.) та етика.
2. Діоген Лаертський й десять шкіл з етики у Давній Греції.
3. Етична проблематика в працях Платона та Арістотеля. необхідністю вибрати вчинки та нести за них моральну відповідальність.
4. Етичні погляди Геракліта та Демокріта.
5. Наукова етика в XX столітті.
6. Етика науки на початку третього тисячоліття.
7. Академічна доброчесність.

Змістовий модуль II

РОЗВИТОК НАУК СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАЦІЙНОГО ЦИКЛУ

Семінар 4. Інституалізація наук соціально-комунікаційного циклу (2 год)

1. Генезис ідей соціально-комунікаційних технологій у ХХ столітті.
2. Інституалізація соціально-комунікаційної сфери суспільства.
3. Актуальні проблеми розвитку соціальних комунікацій в Україні.
4. Наукові напрямки дослідження соціальних комунікацій у сучасній Україні.

Семінар 5. Діяльність науково-дослідних центрів та наукових шкіл (2 год)

1. Національна Академія наук як головний науковий центр України.
2. Структура НАН України.
3. Національний центр «Мала академія наук України».
4. Національні галузеві академії наук.
5. Дослідницький університет як інноваційна модель розвитку вищої освіти.
6. Поняття «наукова школа».
7. Ознаки та функції наукової школи.

Семінар 6. Система формальних та неформальних наукових і професійних комунікацій (2 год)

1. Поняття комунікації в науці.
2. Передумови зародження системи наукової комунікації.
3. Формальна та неформальна комунікація.
4. Наукові комунікації в електронному середовищі.
5. Бібліометрія та наукометрія.
6. Бібліометричні системи і технології.

Змістовий модуль III

ТЕХНОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Семінар 7. Інформаційна база наукових досліджень (2 год)

1. ДСТУ 5034:2008. «Науково-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять».
2. Наукова інформація та її роль у проведенні наукових досліджень.

3. Класифікація інформаційного забезпечення наукових досліджень.
4. Види інформації, її використання у науково-дослідному процесі.
5. Джерела інформації, їх використання в науково-дослідній роботі.
6. Фактографічна інформація, її використання у науковому дослідженні.
7. Інформаційна безпека та охорона інтелектуальної власності.

Семінар 8. Пошук та опрацювання наукової інформації (2 год)

1. Інформаційний пошук в Інтернет, технологія та стратегія.
2. Методика формування запитів: змістовні та формальні аспекти.
3. Українські пошукові сервери, системи і каталоги.
4. Зарубіжні пошукові сервери, системи і каталоги.
5. Методика пошуку інформації в українських та зарубіжних пошукових серверах, системах і каталогах.

Семінар 9. Складання списку використаних джерел (2 год)

1. Бібліографічний опис як сукупність бібліографічних відомостей про документ.
2. Стандартизація бібліографічного опису документів. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання»
3. Однорівневий бібліографічний опис документів.
4. Багаторівневий бібліографічний опис документів.
5. Аналітичний бібліографічний опис документів.
6. Бібліографічний опис електронних ресурсів. ГОСТ 7.82–2001. «Библиографическая запись. Библиографическое описание электронных ресурсов. Общие требования и правила составления».
7. ДСТУ 3582:2013. «Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила».

Семінар 10. Етапи виконання студентського наукового дослідження (2 год)

1. Основні вимоги до студентського наукового дослідження.
2. Підготовчий етап дослідження.
3. Інформаційний етап наукового дослідження.
4. Аналітичний, реконструктивний та пояснювальний етапи.

Змістовий модуль IV
МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ

Семінар 11. Особливі аспекти написання реферату, наукової статті, тез доповіді (2 год)

1. Поняття наукових публікацій.
2. Види рефератів. Структура реферату.
3. Методика написання реферату.
4. Тези доповіді: методика написання та їх представлення.
5. Вимоги до наукової статті.
6. Особливості публікації наукових досліджень у вітчизняних та зарубіжних виданнях.

Семінар 12. Основні вимоги до написання наукової, курсової роботи (2 год)

1. Вступ наукової, курсової роботи (обов'язкові складові).
2. Виклад основного матеріалу (написання розділів основної частини).
3. Висновки.
4. Список використаних джерел.
5. Додатки.

Семінар 13. Оформлення наукових досліджень (2 год)

1. ДСТУ 3008-95. «Документація. Звіти у сфері науки і техніки Структура і правила оформлення».
2. Правила друку рукопису.
3. Оформлення бібліографічних посилань та списку використаних джерел і літератури.
4. Оформлення цитат.
5. Оформлення приміток, ілюстрацій, таблиць, додатків.

Семінар 14. Презентація наукових досліджень (2 год)

1. Вимоги до змісту і оформлення наукової презентації.
2. Основні принципи при складанні наукової презентації.
3. Розробка змісту наукової презентації.
4. Застосування анімації у наукових презентаціях.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль I

МІСЦЕ І РОЛЬ НАУКИ У СУЧАСНОМУ ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ

Самостійна робота – 14 годин

1. Створити електронну нормативно-правову базу основ наукової та науково-технічної діяльності в Україні – 2 години
2. Скласти термінологічний словник основних понять з теми – 2 години
3. Підготовка презентації або реферату про видатного українського ученого – 3 години
4. Підготовка презентації або реферату про учених, які стали нобелівськими лауреатами у ХХІ столітті – 3 години
5. Підготувати інформацію про наукові проекти або програми обміну для студентів – 2 години
6. Проаналізувати Декларацію про академічну доброчесність КУБГ – 2 години

Змістовий модуль II

РОЗВИТОК НАУК СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАЦІЙНОГО ЦИКЛУ

Самостійна робота – 14 годин

1. Проаналізувати інформаційне суспільство як сферу стратегічного партнерства Україна – ЄС – 2 години
2. Надати характеристику науковим школам у галузі соціальних комунікацій – 4 години
3. Здійснити аналіз технопарків (науково-технічних парків) в Україні та світі – 4 години
4. Охарактеризувати бібліометричні та наукометричні періодичні видання у галузі соціальних комунікацій – 4 години

Змістовий модуль III

ТЕХНОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Самостійна робота – 14 годин

1. Проаналізувати основні джерела бібліографічної інформації – 2 години
2. Надати характеристику основних видів бібліографічних каталогів – 2 години
3. Дослідити основні види письмового опрацювання тексту – 2 години
4. Підготувати інформацію щодо правил гігієни при роботі з літературою та електронними джерелами – 2 години
5. Здійснити пошук та скласти список використаних джерел за темою курсової роботи (25-30 позицій) – 6 годин

Змістовий модуль IV

МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Самостійна робота – 14 годин

1. Підготувати реферат з теми курсової роботи – 5 годин
2. Підготувати тези доповіді з теми курсової роботи – 5 годин
3. Підготувати наукову презентацію з теми курсової роботи – 4 години

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1 МІСЦЕ І РОЛЬ НАУКИ У СУЧАСНОМУ ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ			
1.1. Створити електронну нормативно-правову базу основ наукової та науково-технічної діяльності в Україні	Семінарські заняття, модульний контроль, залік	2,5 бали	I-V тиждень
1.2. Скласти термінологічний словник основних понять з теми		2,5 бали	
1.3. Підготовка презентації або реферату про видатного українського ученого		2,5 бали	
1.4. Підготовка презентації або реферату про учених, які стали нобелівськими лауреатами у XXI столітті		2,5 бали	
1.5. Підготувати інформацію про наукові		2,5 бали	

проекти або програми обміну для студентів – 3 години 1.6. Проаналізувати Декларацію про академічну доброчесність КУБГ			
Змістовий модуль 2 РОЗВИТОК НАУК СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАЦІЙНОГО ЦИКЛУ			
2.1. Проаналізувати інформаційне суспільство як сферу стратегічного партнерства Україна – ЄС – 2 години 2.2. Надати характеристику науковим школам у галузі соціальних комунікацій – 4 години 2.3. Здійснити аналіз технопарків (науково-технічних парків) в Україні та світі – 4 години 2.4. Охарактеризувати бібліометричні та наукометричні періодичні видання у галузі соціальних комунікацій – 4 години	Семінарські заняття, модульний контроль, залік	3 бали 4 бали 4 бали 4 бали	VI- XI тиждень
Змістовий модуль 3 ТЕХНОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ			
3.1. Проаналізувати основні джерела бібліографічної інформації – 2 години 3.2. Надати характеристику основних видів бібліографічних каталогів – 2 години 3.3. Дослідити основні види письмового опрацювання тексту – 2 години 3.4. Підготувати інформацію щодо правил гігієни при роботі з літературою та електронними джерелами – 2 години 3.5. Здійснити пошук та скласти список використаних джерел за темою курсової роботи (25-30 позицій) – 6 годин	Семінарські заняття, модульний контроль, залік	4 бали 4 бали 4 бали 4 бали 4 бали	
Змістовий модуль 4 МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ			
4.1. Підготувати реферат з теми курсової роботи – 2 години 4.2. Підготувати тези доповіді з теми курсової роботи – 4 години 4.4. Підготувати зміст та вступ курсової роботи – 4 години 4.3. Підготувати наукову презентацію з теми курсової роботи – 4 години	Семінарські заняття, модульний контроль, залік	5 балів 5 балів 5 балів 5 балів	
Разом: 56 годин		70 балів	

VII. ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Змістовий модуль I

МІСЦЕ І РОЛЬ НАУКИ

У СУЧАСНОМУ ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ

Питання до змістового модулю №1.

1. Що забезпечує наукова діяльність людини?
2. Які функції виконує наука в суспільстві?
3. У чому полягає процес наукового пізнання?
4. Що являє собою методологія наукового дослідження?
5. Яка основна відмінність між фундаментальними та прикладними науками?
6. Чим відрізняється розвиток науки ХХ століття?
7. Чим характеризуються процеси диференціації та інтеграції знань?
8. Проаналізуйте Національну доктрину розвитку освіти України в ХХІ столітті.
9. Виникнення науки як сфери людської діяльності.
10. Поняття науки. Предмет науки.
11. Історія розвитку науки.
12. Знання як перевірений практикою результат пізнання дійсності.
13. Поняття наукових комунікацій.
14. Міжнародне співробітництво в умовах становлення інформаційного суспільства.
15. Закон України «Про науково-технічну інформацію».
16. Закон України «[Про наукову і науково-технічну діяльність](#)».
17. Закон України «Про Національну програму інформатизації».
18. Закон України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки».
19. Закон України «Про основи національної безпеки України».
20. Закон України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки».
21. Епоха Гомера (ХІ—ІХ ст. до н. е.) та етика.
22. Діоген Лаертський й десять шкіл з етики у Давній Греції.
23. Етична проблематика в працях Платона та Арістотеля. необхідністю вибрати вчинки та нести за них моральну відповідальність.
24. Етичні погляди Геракліта та Демокріта.
25. Наукова етика в ХХ столітті.
26. Етика науки на початку третього тисячоліття.
27. Академічна доброчесність.
28. Як ви розумієте поняття «наукова етика» та «академічна доброчесність»?

Змістовий модуль II

РОЗВИТОК НАУК СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАЦІЙНОГО ЦИКЛУ

Питання до змістового модулю №2.

1. Яка структура державної системи організації наукових досліджень в Україні?
2. Яке місце в організації наукових досліджень належить Національній академії наук України?
3. Коли в Україні створено Національну академію наук та яка її роль?
4. Які історичні етапи розвитку науки вам відомі?
5. Які характерні риси розвитку сучасної науки в Україні?
6. Які вам відомі напрями наукової діяльності Національної академії наук України?
7. Поясніть як розростається процес наукового пізнання.
8. Які рівні можна розділити процес пізнання і що є його критерієм?
9. Які методи наукового пізнання відносяться до теоретичних?
10. У чому є відмінність між емпіричним та теоретичним дослідженням?
11. Чи є експеримент методом наукового пізнання? Яке його призначення?
12. Назвіть основні методи наукового дослідження.
13. Генезис ідей соціально-комунікаційних технологій у XX столітті.
14. Інституалізація соціально-комунікаційної сфери суспільства.
15. Актуальні проблеми розвитку соціальних комунікацій в Україні.
16. Наукові напрями дослідження соціальних комунікацій у сучасній Україні.
17. Дослідницький університет як інноваційна модель розвитку вищої освіти.
18. Поняття «наукова школа».
19. Ознаки та функції наукової школи.
20. Поняття комунікації в науці.
21. Передумови зародження системи наукової комунікації.
22. Формальна та неформальна комунікація.
23. Наукові комунікації в електронному середовищі.
24. Бібліометрія та наукометрія.
25. Бібліометричні системи і технології.
26. Що являє собою гіпотеза і які її функції в науковому дослідженні?
27. На чому ґрунтується експериментальна наукова робота,
28. Які види експерименту вам відомі?
29. Що слід розуміти під методикою експерименту?
30. Які творчі якості повинен мати науковець?
31. Які види мислення мають місце в науковій діяльності?

Змістовий модуль III

ТЕХНОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Питання до змістового модулю №3.

1. Яка роль інформації в науковому дослідженні?
2. За допомогою яких носіїв передається інформація?
3. Як класифікують текстові документи?
4. Що відноситься до неперіодичних видань?
5. Назвіть основні наукові видання, які вам відомі.
6. Що належить до основного фонду бібліотеки?
7. Які існують види каталогів?
8. З чого починають і чим завершують науковий пошук?
9. Якими видами записів супроводжують опрацювання наукових літературних джерел?
10. З чого починається наукове дослідження?
11. Які вимоги ставляться до наукового дослідження з соціальної педагогіки?
12. Від чого залежить результативність дослідження?
13. Які існують етапи проведення наукових досліджень?
14. Яка мета обґрунтування теми наукового дослідження?
15. ДСТУ 5034:2008. «Науково-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять».
16. Наукова інформація та її роль у проведенні наукових досліджень.
17. Класифікація інформаційного забезпечення наукових досліджень.
18. Види інформації, її використання у науково-дослідному процесі.
19. Джерела інформації, їх використання в науково-дослідній роботі.
20. Фактографічна інформація, її використання у науковому дослідженні.
21. Інформаційна безпека та охорона інтелектуальної власності.
22. Інформаційний пошук в Інтернет, технологія та стратегія.
23. Методика формування запитів: змістовні та формальні аспекти.
24. Українські пошукові сервери, системи і каталоги.
25. Зарубіжні пошукові сервери, системи і каталоги.
26. Методика пошуку інформації в українських та зарубіжних пошукових серверах, системах і каталогах.
27. Бібліографічний опис як сукупність бібліографічних відомостей про документ.
28. Стандартизація бібліографічного опису документів. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання»
29. Однорівневий бібліографічний опис документів.
30. Багаторівневий бібліографічний опис документів.
31. Аналітичний бібліографічний опис документів.
32. Бібліографічний опис електронних ресурсів. ГОСТ 7.82–2001.

- «Библиографическая запись. Библиографическое описание электронных ресурсов. Общие требования и правила составления».
33. ДСТУ 3582:2013. «Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила».

Змістовий модуль IV

МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Питання до змістового модулю №4.

1. Якої форми може набувати узагальнення наукового дослідження?
2. Що являє собою реферат як форма наукового узагальнення дослідження?
3. Які відомості включають до змісту наукової статті?
4. Які складові має науковий звіт?
5. Які методи застосовують для обробки результатів наукового дослідження?
6. Які є вимоги до складання бібліографії до наукового дослідження.
7. Як слід робити цитування у наукових працях?
8. Які вимоги до оформлення курсової (випускної роботи) вам відомі?
9. Яка структура державної системи організації наукових досліджень в Україні?
10. Поняття наукових публікацій.
11. Види рефератів. Структура реферату.
12. Методика написання реферату.
13. Тези доповіді: методика написання та їх представлення.
14. Вимоги до наукової статті.
15. Особливості публікації наукових досліджень у вітчизняних та зарубіжних виданнях.
16. Вступ наукової, курсової роботи (обов'язкові складові).
17. Виклад основного матеріалу (написання розділів основної частини).
18. Висновки наукового дослідження.
19. Правила обломлення списку використаних джерел.
20. Додатки у науковому дослідженні.
21. ДСТУ 3008-95. «Документація. Звіти у сфері науки і техніки Структура і правила оформлення».
22. Правила друку рукопису наукового дослідження.
23. Оформлення бібліографічних посилань та списку використаних джерел і літератури.
24. Оформлення цитат у наукових дослідженнях.

25. Оформлення приміток, ілюстрацій, таблиць, додатків.
26. Вимоги до змісту і оформлення наукової презентації.
27. Основні принципи при складанні наукової презентації.
28. Розробка змісту наукової презентації.
29. Застосування анімації у наукових презентаціях.

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Сучасні стратегії розвитку науки» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип покрокової звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ з/п	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
	Відвідування лекцій	1	1	14
	Відвідування практичних занять	1	1	14
	Робота на семінарських заняттях	10	10	140
	Виконання завдання для самостійної роботи (домашнього завдання)	5	14	70
	Модульна контрольна робота	25	4	100
Максимальна кількість балів - 338				

Коефіцієнт: 3,4

Методи контролю

Перевірка й оцінювання знань студентів здійснюється методами контролю та самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності (методи усного, письмового, семінарського контролю та методи самоконтролю). Об'єктами контролю є систематичність, активність і результативність роботи студента впродовж семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни в межах аудиторних занять, а також виконання завдань для самостійного опрацювання.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, він має на меті перевірку рівня теоретичної підготовленості студента.

Оцінювання самостійної роботи й активності на практичних заняттях здійснюється за такими критеріями:

- 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- 2) ступінь засвоєння фактичного матеріалу, який вивчається;
- 3) ознайомлення з базовою та додатковою рекомендованою літературою;
- 4) уміння поєднати теорію з практикою при розгляді конкретних ситуацій, розв'язанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- 5) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і під час виступів в аудиторії, уміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Модульний контроль є результатом вивчення кожного модуля, який містить підсумок усіх форм поточного контролю та виконання модульної контрольної роботи. Завдання для проміжного контролю знань студентів охоплюють теми, які вивчаються в межах окремих модулів.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на самостійних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- вчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Підсумковий контроль знань передбачений у формі заліку, проводиться з метою оцінювання результатів навчання після закінчення вивчення дисципліни за результатами чотирьох модулів.

Таблиця 8.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре — достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок
C	75-81 балів	Добре — в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно — посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо — мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання — незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу — досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

A (90–100) = 5 (відмінно) – студент виявляє особливі творчі здібності, демонструє глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих джерелах; уміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку та розвитку, чітко й лаконічно, логічно та послідовно відповідати на поставлені запитання; демонструє вміння застосовувати теоретичні положення під час виконання творчих завдань; переконливо аргументує відповіді.

B (82–89) = 4 (добре) – студент демонструє міцні ґрунтовні знання навчального матеріалу; вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує

його на практиці; вільно виконує самостійні та творчі завдання; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.

C (75–81) = 4 (добре) – студент має міцні знання навчального матеріалу; уміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; у цілому самостійно застосовувати їх на практиці; виправляти допущені помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи на підтвердження своїх думок.

D (69–74) = 3 (задовільно) – студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання та розуміння основних положень, але його знання мають загальний характер; має труднощі з наведенням прикладів при поясненні явищ і закономірностей; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких значна кількість суттєвих.

E (60–68) = 3 (задовільно) – студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні; його знання мають фрагментарний характер, має труднощі з наведенням прикладів при поясненні явищ і закономірностей; допускає суттєві помилки.

F_X (35–59) = 2 (незадовільно з можливістю повторного складання) – студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу; не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований; не вміє застосовувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань; допускає значні помилки.

F (1–34) = 2 (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) – студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання та відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів; повністю не знає матеріал, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно.

ІХ. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Основними організаційними формами навчального процесу з дисципліни «Сучасні стратегії розвитку науки» є лекції, семінарські заняття, самостійна робота студентів, заходи з контролю знань студентів.

Для активізації процесу навчання при викладенні змісту дисципліни використовуються різноманітні методи навчання, а саме: методи стимулювання та мотивації навчально-пізнавальної діяльності; методи організації й здійснення навчально-пізнавальної діяльності; методи навчання за джерелом знань (словесні, наочні, практичні).

Зокрема, студенти отримують необхідні з курсу відомості на *проблемних лекціях*, спрямованих на розвиток логічного мислення студентів. Під час таких форм роботи ознайомлення з темою відбувається шляхом акцентування лектором уваги на проблемних питаннях; увага студентів концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках; розглядаються різні концептуальні підходи до проблеми.

Робота в малих групах дає змогу структурувати практичні заняття за формою й змістом, створює можливості колективного вирішення проблем, забезпечує формування особистісних якостей і досвіду соціального спілкування.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій – дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціаліста та передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків у процесі опанування навчального матеріалу.

Презентації використовують для демонстрації аудиторії результатів роботи малих груп, звітів про виконання самостійної роботи тощо.

Банк візуального супроводження сприяє активізації творчого сприйняття змісту дисципліни за допомогою наочності. Лекції та практичні заняття

забезпечуються відповідними мультимедійними презентаціями; забезпечується доступ студентів до комп'ютерної техніки та Інтернету.

X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

Опорні конспекти лекцій; електронні варіанти підручників, навчальних посібників; робоча навчальна програма; засоби підсумкового контролю (комплект завдань для модульних контрольних робіт);

XI. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТА

(можливі зміни відповідно до спеціалізації)

Оцінки **«відмінно»** заслуговує відповідь студента, яка виявляє бездоганні знання матеріалу, повноту аргументації; при цьому також враховується активність студента на семінарських заняттях, виконання передбаченого програмою обсягу самостійної роботи.

Оцінки **«добре»** заслуговує відповідь студента на всі питання екзаменаційного білета з можливими окремими неточностями; при цьому також враховується його активність на семінарських заняттях, виконання передбаченого програмою обсягу самостійної роботи.

Оцінки **«задовільно»** заслуговує відповідь студента на всі питання екзаменаційного білета з неточностями, помилками, неповнотою аргументації; при цьому також враховується його активність на семінарських заняттях, виконання передбаченого програмою обсягу самостійної роботи.

Оцінки **«незадовільно»** заслуговує відповідь, в якій допущені грубі помилки, незнання навчального матеріалу в межах програми навчального курсу; при цьому також враховується його активність на семінарських заняттях, виконання передбаченого програмою обсягу самостійної роботи.

ХІІ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативні документи

1 ГОСТ 7.82–2001. Библиографическая запись. Библиографическое описание электронных ресурсов. Общие требования и правила составления [Электронный ресурс] // Нормативная база ГСНТИ : [сайт] / НТЦ «Информрегистр». – Электрон. дан. – Москва : ГСНТИ, 1998– . – Режим доступа: http://www.gsntinorms.ru/norms/common/doc.asp?0&/norms/stands/7_82.htm (16.05.2009), свободный. – Загл. с экрана.

2 ГОСТ 7.12-93 Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила. – Офиц. изд. – Взамен 7.12-77 ; введен с 1995-07-01, введ. в Украине с 1997-01-01. – Киев : Госстандарт Украины, 1995. – III, 17 с. – (Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу).

3 (ГОСТ 7.1-2003, IDT) : ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання / Ю. Кожедуб (оформ.). – Офіц. вид. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – 47 с. – (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи; Національний стандарт України).

4 ГОСТ 7.0 – 99. Информационно-библиотечная деятельность, библиография. Термины и определения. – Взамен ГОСТ 7.0 – 84 ; Введ. 01.07.2000. – Минск : Межгос. совет по стандартизации, метрологии и сертификации, 1999. – 23 с. – (Межгос. стандарт. Система стандартов по информ., библ. и изд. делу).

5 ДСТУ ГОСТ 7.80:2007. Бібліографічний запис. Заголовок. Загальні вимоги та правила складання. – [Чинний від 2008-04-01]. – Київ : Держстандарт України, 2008. – 48 с.

6 ДСТУ 3017-95. Видання. Основні види : терміни та визначення. – Чинний від 1996-01-01. – Київ : Держстандарт України, 1995. – 47 с.

7 ДСТУ 7093:2009 (ГОСТ 7.11-2004, MOD; ISO 832:1994, MOD). Бібліографічний запис. Скорочення слів і словосполук, поданих іноземними європейськими мовами. – На заміну ГОСТ 7.11 – 78 ; Чинний від 2010.04.01. – [Б. м. : б. в.]. – 90 с. – (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи).

8 ДСТУ 3008-95. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення. – Видання офіційне. – Київ : Держспоживстандарт України, 1995. – 39 с.

9 ДСТУ ГОСТ 7.66:2009. (ИСО 5963-85), (ГОСТ 7.66-92 (ИСО 5963-85), IDT) Индексирование документов. Общие требования к координатному индексированию. - Введ. с 2009-12-01. – Москва : Изд-во стандартов, 1992. – 14 с. – (Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу).

10 ДСТУ ГОСТ 7.59-2003. Індекссування документів. Загальні вимоги до систематизації та предметизації (ГОСТ 7.59-2003 (ИСО 7.59:2003), ІДТ). – На заміну 7.59-90 ; чинний від 2004-07-01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2004. – [Ш], 5 с. – (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи).

11 ДСТУ 2392 – 94. Інформація та документація. Базові поняття. Терміни та визначення. – Київ : Держстандарт України, 1994. – 53 с.

12 ДСТУ 4031-2001; ISO 5964:1985. Інформація та документація. Багатомовний тезаурус. Методика розроблення / А. Стогній (розроб.). – Чинний від 2002.01.01. – Офіц. вид. – Київ : Держстандарт України, 2001. – IV, 74с.; IV, 77с. : рис. – (Державний стандарт України). – Укр. та рос. мовами.

13 ДСТУ 4032-2001 (ISO 2788:1986). Інформація та документація. Одномовний тезаурус. Методика розроблення / А. Стогній (розроб.). – Чинний від 2002.01.01. – Офіц. вид. – Київ : Держстандарт України, 2001. – IV, 60с.; IV, 60с. – (Державний стандарт України). – Укр. та рос. мовами.

14 ДСТУ 2394-94. Комплектування фонду, бібліографічний опис, аналіз документів. Терміни та визначення. – Чинний від 01.01.95. – Київ, 1994. – 89 с.

15 ДСТУ 5034:2008. Науково-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять [Текст]. – К. : Держстандарт України, 2008. – 43 с. (Державний стандарт України).

16 ДСТУ 2395-2000. Обстеження документа, встановлення його предмета та відбір термінів індекссування. Загальна методика. – На заміну ДСТУ 2395-94 ; чинний від 2001-07-01. – Київ : Держстандарт України, 2001. – [20] с., розд. паг. – (Інформація та документація).

17 ДСТУ ГОСТ 7.9:2009 (ИСО 214-76) (ГОСТ 7.9-95 (ИСО 214-76), ІДТ) Реферат и аннотация. Общие требования. – Взамен ГОСТ 7.9-77 ; введ. с 2009-12-01. – Киев : Госстандарт Украины, 1998. – 7 с. – (Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу).

18 ДСТУ 3582:2013. Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень в українській мові. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). – На заміну ДСТУ 3582-97. – Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. – 18 с.

19 ДСТУ 6096:2009. (ГОСТ 7.90-2007 MOD. Універсальна десяткова класифікація. Структура, правила ведення та індекссування. – Введ. с 2009.07.01. – [Б. м. : б. и.]. – 28 с. – Б. ц.

20 Про внесення змін до Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» : закон України від 23 березня 2000 р. : нова редакція // Відом. Верхов. Ради України. – 2000. – № 23. – С. 403-412.

21 Про інформацію : закон України від 2 жовтня 1992 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1992. – № 21. – С. 559-609.

22 Про концепцію Національної програми інформатизації : закон України від 4 лют. 1998 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1998. – № 27-28. – С. 494-509.

23 Про Національну програму інформатизації : закон України від 4 лют. 1998 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1998. – № 27-28. – С. 482-493.

24 Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки : закон України від 09.01.2007 № 537-V // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 12. – Ст. 102.

25 ISBD(G). Загальний міжнародний стандартний бібліографічний опис : пер. з англ. / Міжнародна федерація бібліотечних асоціацій та закладів ; Універсальний бібліографічний контроль ІФЛА та Міжнародна програма МАРК ; Німецька Бібліотека ; М.-Ф. Плассард (ред.). – Київ : Книжкова палата України, 2001. – 39 с.

Базова

1. Гальченко, С. І. Основи наукових досліджень : навчально-методичний посібник / С. І. Гальченко, О. З. Силка. – Черкаси : АММО, 2015. – 93с.

2. Декларація про академічну доброчесність студента, аспіранта, докторанта Київського університету імені Бориса Грінченка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http : // kubg.edu.ua/images/stories/podii/2016/declaratsiia_student.pdf](http://kubg.edu.ua/images/stories/podii/2016/declaratsiia_student.pdf), вільний. – Назва з екрану.

3. Єфремова, Н. В. Основи наукових досліджень : конспект лекцій / Н. В. Єфремова, В. М. Бойчук. – Луцьк : Вежа-Друк, 2015. – 76 с.

4. Клепко, С. Ф. Наукова робота і управління знаннями : навчальний посібник / С. Ф. Клепко. – Полтава : ПОІПО, 2005. – 201 с.

5. Ковальчук, В. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / В. В. Ковальчук, Л. М. Моїсєєв. – Вид. 2-е, доп. і перероб. – Київ : Видавничий дім „Професіонал”, 2004. – 208 с.

6. Колесников, О. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / О. В. Колесников. – 2-ге вид. випр. та доп. – Київ : Центр учбової літератури, 2011. – 144 с.

7. Крушельницька, О. В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / О. В. Крушельницька. – Київ : Кондор, 2003. – 192 с.

8. Методологія наукової діяльності : навч. посіб. / Д. В. Чернілевський, М. І. Томчук, О. А. Дубасенюк, О. Є. Антонова, В. І. Захарченко, О. В. Вознюк, Н. З. Сіранчук ; за ред. Д. В. Чернілевського. – Вид. 3-є, перероблене. – Вінниця : Вид-во АМСКП, 2012. – 364 с.

9. Методологія та організація наукових досліджень : навчально – методичний посібник для магістрів ЗДА денної та заочної форм навчання зі спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» / укл.:

В. Г. Воронкова, С. І. Кириєнко, М. А. Ажажа, А. С. Гук. – Запоріжжя, 2015. – 94 с.

10. Мороз, І. В. Наукове дослідження: курсові, дипломні, магістерські роботи / І. В. Мороз, Л. І. Мороз. – Київ, 2010. – 143 с.

11. Наукові установи України : довідник : станом на 1 березня 2013 року. – Київ, 2013. – 111 с.

12. Оболенцева, Л. В. Конспект лекцій з курсу «Технологія наукових досліджень» (для студентів 4 курсу денної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент») / Л. В. Оболенцева, О. В. Познякова ; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків : ХНАМГ, 2011. – 172 с.

13. Основи наукових досліджень : науково-допоміжний бібліографічний покажчик / Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка. Наукова бібліотека ; укладачі : І. О. Железняк, В. В. Косенко ; редактор В. В. Косенко ; передмова В. В. Косенко. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2014. – 284 с.

14. П'ятницька-Позднякова, І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі : навч. посіб. / І. С. П'ятницька-Позднякова. – Київ : Центр навч. літератури, 2003. – 116 с.

15. Січкаренко, К. О. Мережева організація інноваційної діяльності : наукова доповідь / Кирило Олексійович Січкаренко ; НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». – Київ, 2015. – 48 с.

16. Цехмістрова, Г. С. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / Г. С. Цехмістрова. – Київ, 2004. – 240 с.

17. Черемська, О. С. Українська мова науки, аналітичної сфери та управління : навч. посіб. / О. С. Черемська, В. Г. Сухенко. – Харків: Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. – 240 с.

18. Шейко, В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник для ВНЗ / В. М. Шейко, Н. Т. Кушнарєнко. – 5-те вид. – Київ : Знання, 2006. – 307 с.

19. Эко, У. Как написать дипломную работу. Гуманитарные науки : учебно-метод. пособ. / У. Эко ; пер. с итал. – Москва : Книжный Дом „Университет”, 2003. – 240 с.

20. Яремчук, В. Основи науково-дослідної роботи студентів : навчальний посібник для студентів факультетів гуманітарного профілю / Віталій Яремчук. – 2-ге вид., виправл. – Острог : Національний університет “Острозька академія”, 2012. – 56 с.

Додаткова

1. Абетково-предметний покажчик національного класифікатора «Рубрикатор науково-технічної інформації» (ДК 022.2008) [Електронний ресурс] : покажчик / Укр. ін-т наук.-техн. та екон. інформації. – Електрон. текстові дані.

– К. : УкрІНТЕІ, 2008. – 1 ел. опт. диск (CD-ROM). – Систем. вимоги : WINDOWS 98/2000/XP/2003. – Назва з екрана. – Електрон. версія друков. публ.

2. Блюменау, Д. И. Информационный анализ/синтез для формирования вторичного потока документов : учеб.-практ. пособие / Д. И. Блюменау. – Санкт-Петербург : Профессия, 2002. – 240 с. – (Серия „Специалист”).

3. Гендина, Н. И. Информационная подготовка и медиаобразование в России и странах СНГ Проблемы формирования информационной культуры личности и продвижения идей информационной и медиаграмотности / Н. И. Гендина. – Saarbrücken : Lambert Academic Publishing, 2012. – 186 с.

4. Єріна, А. Методологія наукових досліджень / А. Єріна, В. Захожай, Д. Єрін. – Київ : Центр навчальної літератури, 2004. – 212 с.

5. Ільганаєва, В. Інституалізація соціально-комунікаційної сфери суспільства [Електронний ресурс] / В. Ільганаєва // Освіта регіону: Політологія. Психологія. Комунікації. – 2008. – №1–2. – С. 148–153. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/or/2008_1_2.pdf, вільний. – Назва з екрану.

5. Інформаційні ресурси : словник законодавчої та стандартизованої термінології / НАПН України ; Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [уклад.: П. І. Рогова, Я. О. Чепуренко, С. М. Зозуля, І. Г. Лобановська]. – Київ : Нілан-ЛТД, 2012. – 283 с.

6. Капелюшний, А. О. Стилiстика й редагування : практичний словник / А. О. Капелюшний. – Львів : ПАЮ, 2002. – 576 с.

7. Клименюк, О. В. Технологія наукового дослідження : авторський підручн. / О. В. Клименюк. – Ніжин : Аспект-Поліграф, 2006. – 308 с.

8. Клименюк, О. В. Виклад та оформлення результатів наукового дослідження : авторський підручн. / О. В. Клименюк. – Ніжин : Аспект-Поліграф, 2007. – 398 с.

9. Коломієць, В. О. Як виконувати курсову роботу: метод. посібник для студентів вищих педагог. навч. закладів / В. О. Коломієць. – Київ : Вища школа, 2003. – 69 с.

10. Краснобокий, Ю. М. Словник науковця-початківця / Ю. М. Краснобокий, К. М. Левківський ; Міністерство освіти і науки. Укр. Науково-мет. Центр вищої освіти. – 2- е вид., випр. і доп. – Київ : НМУВО, 2001. – 72 с.

11. Курсовые и дипломные работы: от выбора темы до защиты : справочное пособие / авт.-сост. И. Н. Кузнецов. – Минск : Мисанта, 2003. – 416 с.

12. Лутовинова, Валентина Іванівна. Реферування, як процес мікроаналітичного згортання інформації : практичний посібник / Валентина Іванівна Лутовинова ; АПН України; Державна науково-педагогічна бібліотека

України ім. В.О.Сухомлинського. – Київ : Четверта хвиля, 2007. – 72с. – (Серія «На допомогу професійній самоосвіті працівників освітянських бібліотек»).

13. Маниліч, М. І. Основи наукових досліджень : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / М. І. Маниліч, В. А. Григор'єв. – Чернівці : ЧФЮІ, 2005. – 136 с.

14. Методологічні основи наукових досліджень : конспект лекцій / укл.: В. І. Шклярський. – Львів : Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2006. – 127 с.

15. Моніторинг та інформаційне моделювання засобів масової інформації : колект. моногр. / В. В. Різун, В. Ф. Іванов, Н. П. Шумарова [та ін.] ; за ред. В. В. Різун ; упоряд. Т. В. Скотникова. – Київ : ВПЦ «Київський університет», 2007. – 272 с.

16. Ніколас, Д. Оцінка інформаційних потреб : методи і технології / Д. Ніколас. – Київ : Aslib. – 1996. – 76 с.

17. Оноприенко, В. И. Методологические вопросы науковедения : моногр. / В. И. Оноприенко ; УкрИНТЭИ. – Киев, 2001. – 329 с.

18. Основи наукових досліджень [Електронний ресурс] : навч. посіб. / В. С. Марцин, Н. Г. Міценко, О. А. Даниленко [та ін.]. – Режим доступу : <http://www.info-library.com.ua/books-book-162.html>, вільний. – Назва з екрану.

19. Основи наукових досліджень [Електронний ресурс] // Електронна бібліотека. – Режим доступу : <http://www.info-library.com.ua/books-book-162.html>, вільний. – Назва з екрану.

20. Основи наукових досліджень : навч. посібник / Ю. Мишковський, Ю. Мишковський, М. Василенко [та ін.]. – Кременчук : КДПУ, 2007. – 160 с.

21. Основи наукових досліджень. Організація самостійної та наукової роботи студента : навч. посіб. для ВНЗ / Я. Я. Чорненький, Н. В. Чорненький, С. Б. Рибак [та ін.]. – Київ : ВД „Професіонал”, 2006. – 199 с.

22. Основи методології та організації наукових досліджень [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ., курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А.Є.Конверського. – Київ : Центр учбової літератури, 2010. – 352 с. – Режим доступу : http://shron.chtyvo.org.ua/Konverskyi_Anatolii/Osnovy_metodolohii_ta_orhanizatsii_naukovykh_doslidzhen.pdf, вільний. – Назва з екрану.

23. Опарін, В. Фінансова система України (теоретико-методологічні аспекти) : моногр. / В. Опарін. – Київ : КНЕУ, 2005. – 240 с.

24. Папковская, П. Я. Методология научных исследований : курс лекций / П. Я. Папковская. – Минск : Информпресс, 2006. – 184 с.

25. Рассоха, І. М. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» / І. М. Рассоха ; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків : ХНАМГ, 2011. – 76 с.

26. Різун, В. В. Методи наукових досліджень у журналістикознавстві : Навч. посіб. / В. В. Різун, Т. В. Скотникова. – 2 е вид., оновл. – Київ : Преса України, 2008. – 144 с.
27. Різун, В. В. До питання про соціальнокомунікаційні наукові проблеми і про наукові проблеми взагалі / В. В. Різун // Актуальні дослідження українських наукових шкіл у галузі соціальних комунікацій : матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції [наук. ред. В. Різун ; упоряд. Т. Скотникова]. – Київ : Інститут журналістики, 2013. – С. 8–25. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://journalib.univ.kiev.ua/Articles/Zbirnyk_tez_2013.pdf
28. Романишков, В. І. Основи наукових досліджень у вищій школі : навч. посіб. для ВНЗ / В. І. Романишков. – Київ : Центр навчальної літератури, 2003. – 115 с.
29. Сєдих, В. В. Бібліотечні каталоги як інформаційно-пошукові системи : навч. посіб. / В. В. Сєдих, Г. П. Терентьева. – Харків, 2000. – 193 с.
30. Соколов, А. В. Общая теория социальной коммуникации : учеб. пособ. / А. В. Соколов. – Санкт-Петербург : Изд во Михайлова В. А., 2002. – 461 с.
31. Сорока, М. Б. Національна система реферування української наукової літератури / М. Б. Сорока ; НАН України. Нац. б-ка ім. Вернадського. – Київ : НБУВ, 2002. – 209 с.
32. Стеценко, Д. М. Методологія наукових досліджень : підручник / Д. М. Стеценко, О. С. Чмир. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Київ : Знання, 2007. – 317 с.
33. Сурмін, Ю. Майстерня вченого : підруч. для науковця. – Київ : НМЦ «Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні», 2006. – 302 с.
34. Універсальна десяткова класифікація (УДК). У 2 кн. Кн. 1. Таблиці : пер. з англ. / голов. ред. М. І. Сенченко ; UDC Consortium, Кн. палата України. – Київ : Кн. палата України, 2002. – 932 с.
35. Упровадження в практику роботи бібліотек освітянської галузі ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання» та ДСТУ ГОСТ 7.80:2007 «Бібліографічний запис. Заголовок. Загальні вимоги та правила складання» : практич. посіб. / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [уклад.: І. Г. Лобановська, О. Г. Помчалова, І. С. Хибник, ; наук. ред. І. Г. Лобановська]. – Київ, 2010. – 95 с. (Шкільна бібліотека плюс ; № 15/16 (171/172), серпень ; (Серія «На допомогу професійній самоосвіті працівників освітянських бібліотек» ; вип. 6). – До 10-річчя ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського).
36. Філіпенко, А. С. Основи наукових досліджень : конспект лекцій : посібник / А. С. Філіпенко. – Київ : Академвидав, 2004. – 208 с. – (Альма-матер).

37. Хренова, В. А. Ключові слова як засіб інформаційного пошуку координатного індексування [Електронний ресурс] / В. А. Хренова. – Режим доступу : <http://www.google.ru/url?sa=t&rct=j&q=%5HrnzfdJpe5chb YCXnxCbSA&cad=rjt>, вільний. – Назва з екрану. – [Дата звернення : 1.12.2015].

38. Энциклопедия студента / сост. И. Н. Кузнецов. – Минск : Книжный Дом, 2004. – 576 с.

Інформаційні ресурси:

1. <http://www.rada.gov.ua/> – сайт Верховної Ради України
2. <http://www.kmu.gov.ua/control/> – сайт Кабінету Міністрів України
3. <http://www.minfin.gov.ua/> – сайт Міністерства фінансів України
4. <http://www.ukrstat.gov.ua/> – сайт Державного комітету статистики України
5. <http://www.mlsp.gov.ua/control/uk/index> – сайт Міністерства соціальної політики України
6. <http://www.mfa.gov.ua/> – сайт Міністерства закордонних справ України
7. <http://www.mon.gov.ua/> – сайт Міністерства освіти і науки України
8. <http://www.pfu.gov.ua/pfu/control/uk/index> – сайт Пенсійного фонду України
9. <http://www.pfu.gov.ua/pfu/control/uk/index> – сайт Рахункової палати України
10. <http://www.ssmc.gov.ua> – сайт Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку
11. <http://www.bank.gov.ua/> – сайт Національного банку України
12. <http://www.uitei.kiev.ua/> – Український інститут науково-технічної та економічної інформації
13. <http://www.ukrbook.net/> – Книжкова Палата України ім. І.Федорова
14. <http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
15. http://www.irbis-nbu.gov.ua/info_lib.html – Віртуальна бібліографічна довідка Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського
16. <http://www.nplu.kiev.ua/> – Національна парламентська бібліотека України
17. <http://www.e-library.ru/> – Наукова електронна бібліотека
18. <http://www.rsl.ru/ru/s97/s339/> – Російська державна бібліотека
19. <http://www.rsl.ru/ru/vs/> – Віртуальна довідкова служба Російської державної бібліотеки
20. <http://library.by/> – Білоруська цифрова бібліотека
21. <http://www.nlb.by/portal/page/portal/index> – Національна бібліотека Білорусі
22. <http://www.strani.ru/> – сайт про міста та країни світу